

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **24-PCDL-DPS**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **Praca Socjalna**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): – **I stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **III rok**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 W**
9. Liczba punktów ECTS: **3 pkt**
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia: dr hab. Anna Michalska, anna_michalska@poczta.onet.pl
11. Język wykładowy – **j. polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):

Częściowo tak, poprzez przesyłanie studentom literatury oraz dodatkowych informacji związanych z interesującymi raportami i programami socjalnymi

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

C1	Przekazanie wiedzy o specyfice diagnozy w pracy socjalnej i wiedzy o podstawowych zasadach metodologicznych badań diagnostycznych, prognostycznych oraz ewaluacyjnych w pracy socjalnej
C2	Wyrobienie umiejętności korzystania z danych statystycznych, demograficznych, psychologicznych i socjologicznych dotyczących głównych problemów społecznych w Polsce. Wyrobienie umiejętności analizy danych empirycznych i ich interpretacji w diagnozowaniu wybranych problemów społecznych

C3	Wyrobienie umiejętności prowadzenia badań diagnostycznych oraz wykorzystywania ich rezultatów do budowania projektów rozwiązywania problemów społecznych i budowania strategii zmian
C4	Rozwinięcie umiejętności wykorzystania wiedzy o zasadach diagnozowania i projektowania zmian społecznych w pracy zawodowej pracownika socjalnego w roli: badacza, diagnostyka i stratega

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): nie obowiązują

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów Praca Socjalna
DPS_01	Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzują się badania diagnostyczne w pracy socjalnej i zna zasady dobrej diagnozy	K_W01; K_W02, K_W03, K_W12
DPS_02	Wskazuje prawidłowo na etapy postępowania w różnych modelach budowy strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz w różnych typach projektów socjalnych	K_W03, K_W14, K_W15
DPS_03	Zna właściwe wskaźniki w diagnozowaniu potrzeb wybranych kategorii społecznych	K_W01, K_W02, K_W03, K_W12
DPS_04	Dobiera prawidłowo wskaźniki w diagnozie wybranych problemów społecznych	K_U01, K_U02, K_K11
DPS_05	Dobiera właściwe wskaźniki charakteryzujące stopień zaawansowania i natężenia problemu społecznego w projektowaniu zmian społecznych	K_U01, K_U02, K_U03, K_U10
DPS_06	Interpretuje prawidłowo wyniki badań sondażowych na temat problemów społecznych i wykorzystuje w roli stratega społecznego i projektanta programów profilaktycznych	K_U01, K_U03, K_U09, K_U10, K_K05
DPS_07	Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat problemów społecznych, potrzeb jednostkowych i społecznych,	K_U14; K_U20

DPS_08	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych w budowaniu projektów socjalnych i strategii rozwiązywania problemów społecznych	K_U10; K_U20, K_K17
--------	---	------------------------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu: Diagnostowanie i projektowanie w pracy socjalnej	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Przegląd definicji „diagnoza społeczna” w socjologii, pracy socjalnej i pedagogice społecznej. Typy badań w socjologii i w pracy socjalnej. Ranga diagnozy w badaniach socjologicznych i podstawowe zasady diagnozy. Diagnoza problemu społecznego a diagnoza sytuacji jednostki.	DPS_01, DPS_07
Diagnostowanie w badaniach społecznych. Znaczenie poszczególnych etapów w diagnostowaniu. Diagnoza jako pierwszy etap w procesie interwencji społecznej. Badania diagnostyczne. Główne cele, umiejętności badacza. Warunki dobrej diagnozy społecznej. Różnice między badaniami diagnostycznymi a opisem diagnostycznym.	DPS_01, DPS_02
Formy opisu diagnostycznego. Techniki badawcze stosowane i polecane w procesie diagnostowania potrzeb indywidualnych. Charakterystyka zasad budowy narzędzi badawczych.	DPS_01, DPS_02, DPS_03,
Model strategii rozwoju pomocy społecznej jako przykład zastosowania badań diagnostycznych do projektowania zmian społecznych i rozwiązywania problemów społecznych. Modele strategii lokalnej i regionalnej.	DPS_01, DPS_02, DPS_03, DPS_06, DPS_08
Pięć typów projektów socjalnych i ich zastosowanie w projektowaniu rozwiązań problemów społecznych w różnych środowiskach społecznych.	DPS_02, DPS_06, DPS_07, DPS_08,
Diagnostowanie potrzeb. Koncepcje potrzeb i ich przydatność w diagnostyce społecznej. Wskaźniki deprivacji potrzeb. Diagnostowanie problemów ludzi starych w różnych środowiskach społecznych. Diagnostowanie przejawów dysfunkcyjności w rodzinie i w instytucjach zamkniętych. Wskaźniki dysfunkcji. Diagnostowanie różnych form przemocy w różnych środowiskach	DPS_03, DPS_04, DPS_05, DPS_07

społecznych.	
Techniki diagnozowania potrzeb wybranych typów klientów pomocy społecznej korzystających z form pomocy instytucjonalnej. Sposoby gromadzenia danych do diagnozy potrzeb społecznych w środowisku lokalnym.	DPS_03, DPS_04, DPS_05, DPS_07,
Sposoby analizy danych pochodzących z badań diagnostycznych oraz sposoby przygotowywania raportów z badań. Sposoby prezentacji wyników badań diagnostycznych w projektach, programach i strategiach.	DPS_03, DPS_04, DPS_06, DPS_07,
Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez realizację określonych ról zawodowych pracownika socjalnego: diagnostyka, stratega społecznego oraz polityka społecznego. Zakresy ról i ich skuteczność w diagnozowaniu i projektowaniu w polityce społecznej i pracy socjalnej	DPS_06, DPS_07, DPS_08,

5. Zalecana literatura:

1. Bolanowska A., Przykłady projektów działania socjalnego zrealizowanego w instytucjach socjalnych w Belgii (w:) E. Marynowicz-Hetka, J. Piekarski, Wokół problemów działania społecznego, BPS, Interart, Warszawa 1996,
2. Burgess H., Uczenie się przez rozwiązywanie problemów w kształceniu pracowników socjalnych, BPS, Interart, Warszawa 1996,
3. Czekaj K., Gorlach K., Leśniak M., Labirynty współczesnego społeczeństwa, BPS Interart, Warszawa 1996,
4. Frieske K.W., Poławski P., Opieka i kontrola. Instytucje wobec problemów społecznych, Warszawa 1996,
5. Grewiński M., Karwacki A., Strategie w polityce społecznej, MCPO, Warszawa 2010,
6. Kamińska H., Struktura projektu na przykładzie projektu świetlicy środowiskowej (w:) E. Marynowicz-Hetka, J. Piekarski (red.) Wokół problemów działania społecznego, BPS, Interart, Warszawa 1996,
7. Kotlarska-Michalska A., Znaczenie badań empirycznych w pracy socjalnej. Doświadczenia a potrzeby. Dylematy towarzyszące prowadzeniu badań (w:) Profesje społeczne w Europie. Z problemów kształcenia i działania (red.) E. Marynowicz-Hetka, A. Wagner, J. Piekarski, BPS, Interart, Katowice 2001,
8. Kotlarska-Michalska A., Zasady budowy strategii rozwiązywania problemów społecznych (w:) K. Marzec-Holka (red.) Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka, Bydgoszcz 2003
9. Kotlarska-Michalska A., (red.) Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, ARP „Promocja 21”, Poznań 1999,
10. Kotlarska-Michalska A., Uczestnictwo w badaniach diagnostycznych jako forma przygotowania do roli badacza-diagnostyka na przykładzie doświadczeń dydaktycznych Studium

Pracy Socjalnej (w:) A. Kotlarska-Michalska (red.) Obszary pracy socjalnej w teorii i praktyce, Poznań 2002,

11. Szatur-Jaworska B., Teoretyczne podstawy pracy socjalnej (w:) T. Pilch, I. Lepalczyk (red.) Pedagogika społeczna, Warszawa 1993,

12. Szatur-Jaworska B., Diagnostowanie w polityce społecznej. Metody i problemy, Warszawa 2014,

Zdecydowana większość zalecanych lektur jest dostępna w bibliotekach, z wyjątkiem pozycji nr 5, 9, 10, które są dostarczane studentom w formie skserowanej

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) – studenci otrzymują na pierwszym wykładzie informacje o wszystkich	X

<p>źródłach na bazie których zostały przygotowane wykłady. Otrzymują również plik „Literatura na temat badań w pracy socjalnej - przydatna do przedmiotu Diagnostowanie i projektowanie w pracy socjalnej”. Wykaz liczy 158 pozycji literatury (aktualizowany w roku akad. 2019/2020).</p>	
--	--

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu									
	DP S_0 1	DP S_0 2	DP S_0 3	DP S_0 4	DP S_0 5	DP S_0 6	DP S_0 7	DP S_0 8	DP S_0 9	DP S_1 0
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne										
Kolokwium ustne										
Test										
Projekt										
Esej										
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Inne (jakie?) -										
...										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

	Forma aktywności	Srednia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30

Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):

Na egzaminie pisemnym należy odpowiedzieć na pięć pytań z wiedzy wykładowej oraz z wiedzy z dwóch obszernych artykułów uzupełniających problematykę wykładów (artykuły są przekazane studentom w formie skserowanej). Na pierwszym wykładzie studenci otrzymują informację o zasadach egzaminu oraz wykaz 44 zagadnień obowiązujących na egzaminie. Wykaz ten przesyłany jest też mailowo wszystkim studentom.